

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
АРМЯНСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ARMENIAN STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS

ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ЭКОНОМИКА И ОБЩЕСТВО
ECONOMY AND SOCIETY

2(2)

«ՏՆՏԵՍԱԳԵՏ» ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ 2023

«Տնտեսություն և հասարակություն» գիտական հանդեսը հրատարակվում է Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի գիտական խորհրդի որոշմամբ

Научный журнал "Экономика и общество" издается по решению Ученого совета Армянского государственного экономического университета

The scientific journal "Economy and Society" is published by the decision of the Scientific Council of the State University of Economics of Armenia

Գլխավոր խմբագիր՝ Դիանա ԳԱԼՈՅԱՆ

խմբագրական խորհուրդ՝ Դավիթ ՀԱԽՎԵՐԴՅԱՆ (գլխավոր խմբագրի տեղակալ), Վարդան ԱԹՈՅԱՆ, Մարինե ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ, Լևոն ԲԱՐԽՈՒԴԱՐՅԱՆ, Հայկ ԲԵԶՄԱՆՅԱՆ, Լուսինե ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ, Կարինե ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ, Տիգրան ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ, Թաթևուկ ՄԿՐՏՉՅԱՆ, Հայկ ՄՆԱՅԱԿԱՆՅԱՆ, Մանուկ ՄՈՎՍԻՍՅԱՆ, Գրիգոր ՆԱԶԱՐՅԱՆ, Սուսաննա ՉԱԼԱԲՅԱՆ, Սոֆյա ՕՎԱՆՅԱՆ, Օլեգ ԲՈՂՅԱԳԻՆ (Ռուսաստան), Եվա ԳԼԻՆՍԿԱ (Լեհաստան), Դան-Քրիստիան ԴԱԲԻՅԱ (Ռումինիա), Պյոտր ՄԱՆԻԿՈՎՍԿԻ (Լեհաստան), Դավիթ ՍԻՆԿՈՎԻՉԻՉԵ (Վրաստան), Դին ՍԻՆՔՈՎԻՉ (Խորվաթիա), Ելենա ՍՏԱՆԿՈՎԻՉ (Սերբիա), Ջոլտան ՇԱԿԱԼ (Հունգարիա)

Главный редактор Диана ГАЛОЯН

Редакционная коллегия: Давид АХВЕРДЯН (Заместитель главного редактора), Вардан АТОЯН, Марине АРАКЕЛЯН, Левон БАРХУДАРЯН, Айк БЕДЖАНИЯН, Лусине КАРАПЕТЯН, Карине АРУТЮНЯН, Тигран МАРТИРОСЯН, Татул МКРТЧЯН, Айк МНАЦАКАНЯН, Манук МОВСИСЯН, Григор НАЗАРЯН, Сусанна ЧАЛАБЯН, София ОГАНЯН, Олег БОДЯГИН (Россия), Ева ГЛИНСКА (Польша), Дан-Кристиан ДАБИЖА (Румыния), Петр МАНИКОВСКИ (Польша), Золтан САКАЛ (Венгрия), Дин СИНКОВИЧ (Хорватия), Давид СИХАРУЛИДЗЕ (Грузия), Елена СТАНКОВИЧ (Сербия)

Editor-in-chief Diana GALOYAN

Editorial Board: Davit HAKHVERDYAN (Deputy Editor-in-Chief), Vardan ATOYAN, Marine ARAKELYAN, Levon BARKHUDARYAN, Hayk BEJANYAN, Lusine KARAPETYAN, Karine HARUTYUNYAN, Tigran MARTIROSYAN, Tatul MKRTCHYAN, Hayk MNATSAKANYAN, Manuk MOVSISYAN, Grigor NAZARYAN, Susanna CHALABYAN, Sofia OHANYAN, Oleg BODYAGIN (Russia), Dan-Cristian DABIJA (Romania), Ewa GLIŃSKA (Poland), Piotr MANIKOWSKI (Poland), David SIKHARULIDZE (Georgia), Dean SINKOVIC (Croatia), Jelena STANKOVIĆ (Serbia), Zoltán SZAKÁL (Hungary)

Պատասխանատու քարտուղար՝ Գոհար ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ
Տեխնիկական խմբագիր՝ Նաիրա ԽՉԵՅԱՆ

Ответственный секретарь Гоар ОГАНЕСЯН
Технический редактор Наира ХЧЕЯН

Executive Secretary Gohar HOVHANNISYAN
Technical Editor Naira KHCHERYAN

© Տնտեսություն և հասարակություն, 2023
© Экономика и общество, 2023
© Economy and Society, 2023
© «Տնտեսագետ» հրատարակչություն, 2023
© Издательство «Тнтесает», 2023
© "Tntesaget" publishing house, 2023

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

ՄԱԿՐՈՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

**ՄԻՔԱՅԵԼ ՄԵԼՔՈՒՄՅԱՆ, ՍՈՒՐԵՆ ՊԱՐՍՅԱՆ,
ԱՐԹՈՒՐ ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ, ԶԱՐՈՒՀԻ ՄԵԼՔՈՒՄՅԱՆ**

ՀՀ տնտեսական առաջընթացն ապահովող հիմնասյունները գլոբալ աշխարհաքաղաքական տեղաշարժերի պայմաններում 7

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ

ՀԱՅԿ ՄՆԱՑԱԿԱՆՅԱՆ, ԳԱՐՐԻԵԼ ՄԻՔԱՅԵԼՅԱՆ

Հարկային օրենսդրության բարելավման մի շարք հարցեր 30

ՆՈՐԱՅՐ ՍԱՖԱՐՅԱՆ, ԱՐԵՎԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Կանաչ բանկերի կայացման հիմնախնդիրները ՀՀ-ում 42

ԱԳՐԱՐԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՍԱՄՎԵԼ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ, ԱՇՈՏ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

Հարավային Կովկասի երկրների պարենային անվտանգության համեմատական վերլուծություն 57

ՇՈՒԿԱՆԵՐ ԵՎ ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

**ՀԱՅԿ ՍԱՐԳՍՅԱՆ, ԿԱՐԻՆԵ ՄԻՔԱՅԵԼՅԱՆ,
ՄԱՐԻԱՆՆԱ ԽՉԵՅԱՆ, ԱՆԱՀԻՏ ԻՍՐԱՅԵԼՅԱՆ**

ՀՀ ծխախոտային արտադրանքի շուկան և դրա կարգավորման առանձնահատկությունները մրցակցության պաշտպանության համատեքստում 77

ՍԻՄՈՆ ԻՍԿԱՋՅԱՆ

Գինու հայկական բրենդի առաջնորդումը ոգելից խմիչքների միջազգային շուկայում 94

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

ՄԵՐԻ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ՀՀ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտի կազմակերպություններում անձնակազմի մոտիվացիայի վրա ազդող գործոնների վերլուծություն 106

ԳՈՐԾԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՌՈՐԲԵՐՏ ԲԱՔԱՅԱՆ

Բիզնեսի պլանավորման հիմնախնդիրները հայկական ստարտափ (SS) ընկերություններում 123

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

***ԹԱԴԵՎՈՍ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ, ԱԼԻԿ ԹՈՐՈՍՅԱՆ,
ԴԻԱՆԱ ՄԱԹԵՎՈՍՅԱՆ***

ՀՀ-ում երիտասարդների արտագաղթի սոցիալ-ժողովրդագրական
բնութագրիչները, մակրոտնտեսական ցուցանիշների հետ
փոխառնչությունների գնահատումը 143

СОДЕРЖАНИЕ

МИКРОЭКОНОМИКА

**МИКАЕЛ МЕЛКУМЯН, СУРЕН ПАРСЯН, АРТУР АРАКЕЛЯН,
ЗАРУИ МЕЛКУМЯН**

Основные направления, обеспечивающие экономический прогресс
РА в условиях глобальных геополитических сдвигов 7

ФИНАНСЫ

АЙК МНАЦАКАНЯН, ГАБРИЕЛ МИКАЕЛЯН

Ряд вопросов по совершенствованию налогового законодательства 30

НОРАЙР САФАРЯН, АРЕВИК ОГАННИСЯН

Проблемы становления зеленых банков в РА 42

АГРАРНАЯ ПОЛИТИКА

САМВЕЛ АВETИСЯН, АШОТ АВETИСЯН

Сравнительный анализ продовольственной безопасности стран
Южного Кавказа 57

РЫНКИ И КОНКУРЕНЦИЯ

**АЙК САРГСЯН, КАРИНЕ МИКАЕЛЯН, МАРИАНА ХЧЕЯН,
АНАИТ ИСРАЭЛЬЯН**

Табачный рынок РА и особенности его регулирования в контексте
защиты конкуренции 77

СИМОН ИСКАДЖЯН

Продвижение армянского винного бренда на международном
алкогольном рынке 94

МЕНЕДЖМЕНТ

МЕРИ БАДАЛЯН

Анализ факторов, влияющих на мотивацию персонала организаций
ИТ-сектора в РА 106

БИЗНЕС И ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО

РОБЕРТ БАБАЯН

Проблемы бизнес-планирования в армянских стартапах (ИТ)
компаниях 123

МЕЖДУНАРОДНИЯ ЭКОНОМИКА

ТАДЕВОС АВETИСЯН, АЛИК ТОРОСЯН, ДИАНА МАТЕВОСЯН

Социально-демографические характеристики эмиграции молодежи
РА и оценка взаимосвязей с макроэкономическими показателями.... 143

C O N T E N T S

MACROECONOMICS

**MIKAEL MELKUMYAN, SUREN PARSYAN, ARTHUR ARAKELYAN,
ZARUHI MELKUMYAN**

Main Pillars Ensuring Economic Progress of the RA Amid Global
Geopolitical Shifts..... 7

FINANCE

HAYK MNATSAKANYAN, GABRIEL MIKAYELYAN

Several Issues in Tax Legislation Improvement..... 30

NORAYR SAFARYAN, AREVIK HOVHANNISYAN

The Problems in Establishing Green Banks in the RA 42

AGRARIAN POLICY

SAMYEL AVETISYAN, ASHOT AVETISYAN

Comparative Analysis of Food Security in the Countries of the South
Caucasus 57

MARKETS AND COMPETITION

**HAYK SARGSYAN, KARINE MIKAYELYAN, MARIANA KHCHEYAN,
ANAHIT ISRAYELYAN**

RA Tobacco Market and its Regulatory Features in the Context of
Competition Protection 77

SIMON ISKAJYAN

Promoting Armenian Wine Brands in International Beverage
Market 94

MANAGEMENT

MERI BADALYAN

Analysis of Factors Affecting the Motivation of Staff in IT Companies
of the RA 106

BUSINESS AND ENTREPRENEURSHIP

ROBERT BABAYAN

Business Planning Issues in Armenian Startup (IT) Companies 123

INTERNATIONAL ECONOMICS

TADEVOS AVETISYAN, ALIK TOROSYAN, DIANA MATEVOSYAN

Socio-demographic Characteristics of Emigration of Young People
in the RA and the Assessment of Correlations with Macroeconomic
Indicators 143